Kansengelijkheid en Onderwijsondersteuning
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
66951517

Uw brief van
1 oktober 2026

Samenwerkingsverband VO Zuid-Holland West
Johanna Westerdijkplein 1
2521 EN DEN HAAG

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Datum 27 november 2026
Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag
Betreft Reactie op uw brief over de noodzaak om te investeren in onderwijs gedurende de transformatie van de gesloten jeugdhulp

Geachte ondertekenaars,

Hartelijk dank voor uw brief van 1 oktober jl., waarin u aandacht vraagt voor de financiële gevolgen van de af- en ombouw van de gesloten jeugdhulp voor het onderwijs. Ik waardeer uw betrokkenheid bij deze ingewikkelde opgave en uw gezamenlijke inzet om voor jongeren met complexe ondersteuningsbehoeften passend onderwijs en ondersteuning te realiseren. Mede namens de minister voor Langdurige Zorg, Jeugd en Sport reageer ik op uw brief en de verzoeken daarin.

Ik herken de zorgen die u schetst over de ingrijpende transitie waar we met elkaar aan werken met als inzet betere zorg en onderwijs voor deze groep jeugdigen met complexe problematiek. De afbouw van gesloten plaatsen betekent immers niet dat de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van deze jongeren van de een op de andere dag verdwijnen. Onderwijs biedt hen structuur, houvast en perspectief. Het is daarom van belang dat deze jongeren, ongeacht hun verblijfplaats, toegang houden tot goed onderwijs en de ondersteuning ontvangen zodat hun onderwijsloopbaan zo min mogelijk wordt onderbroken.

Samenhang tussen onderwijs en jeugdhulp
Ik onderschrijf uw oproep om de transformatie van de gesloten jeugdhulp, waarbij gesloten plaatsen worden afgebouwd en kleinschalige en andere passende alternatieven worden ontwikkeld, in samenhang te bezien met het onderwijs voor deze

jongeren. OCW werkt daarom nauw samen met het ministerie van VWS en betrokken partijen uit het onderwijs- en jeugdhulpveld.

Met de transformatie van de gesloten jeugdhulp verandert ook de manier waarop het onderwijs voor deze jongeren wordt georganiseerd. Daarbij is het van belang dat de specialistische kennis en expertise die binnen de huidige residentiële scholen zijn opgebouwd, behouden blijven en worden benut bij de ontwikkeling van passende onderwijs- en ondersteuningsvoorzieningen in de regio. Nu komen jongeren in toenemende mate terecht op scholen in de buurt van de verblijfplaats

van de jongere. Dit doet een beroep op samenwerkingsverbanden passend onderwijs in de regio en de samenwerking tussen (reguliere en gespecialiseerde) scholen en residentiële jeugdhulp. Complexiteit daarbij is dat er regionaal grote verschillen zijn in hoever de afbouw al is en welke alternatieven er voor nu en in de toekomst zijn.

Investeringen in residentieel onderwijs
Het kabinet heeft de afgelopen jaren verschillende maatregelen getroffen om het onderwijs gedurende de transformatie van de gesloten jeugdhulp te ondersteunen. In de Kamerbrief van 31 maart 2023 over de uitkomst van de herbezinning op het residentieel onderwijs is aangekondigd dat hiervoor structureel € 15,5 miljoen per jaar extra beschikbaar komt. Deze middelen worden ingezet voor verschillende maatregelen binnen het residentieel onderwijs, waaronder extra middelen voor het onderwijs in justitiële jeugdinrichtingen, aanvullende ondersteuning voor scholen bij gesloten jeugdhulpinstellingen en de subsidieregeling voor onderwijscoalities.
Zo is voor de jaren 2025 tot en met 2028 € 5 miljoen extra beschikbaar gesteld aan scholen bij gesloten jeugdhulpinstellingen. Deze middelen worden beschikbaar gesteld als aanvulling op de reguliere basisbekostiging en de bestaande aanvullende bekostiging op basis van capaciteitsplaatsen. Daarmee worden scholen gedurende de afbouw ondersteund bij het behoud en de verdere ontwikkeling van hun onderwijsaanbod en expertise. Vanuit hetzelfde financiële kader is voor de nieuwe subsidieronde van de onderwijscoalities gemiddeld
€ 5,75 miljoen per jaar beschikbaar gesteld voor de periode van 31 juli 2025 tot en met 31 augustus 2028.

Toekomstige bekostiging van het residentieel onderwijs
Ik begrijp uw zorgen over de (financiële) gevolgen van de af- en ombouw van de gesloten jeugdhulp voor scholen en samenwerkingsverbanden. Uw oproep om zowel de beschikbare middelen voor deze specifieke doelgroep ook na de afbouw van de gesloten jeugdhulp te behouden, als aandacht te hebben voor de financiële gevolgen gedurende de overgangsperiode neem ik daarom serieus.

De inzet van de extra middelen zoals hierboven genoemd, staat vast tot en met 2028. De volledige om- en afbouw van gesloten jeugdhulp en het bijbehorende onderwijs zijn voor die tijd nog niet afgerond. Ik ga de komende periode graag met u en andere betrokkenen in gesprek over hoe we de extra middelen vanaf 2028 het beste kunnen inzetten zodat ze bijdragen aan de verdere ombouw van het residentieel onderwijs.

Daarnaast werken we aan een toekomstbestendige inrichting van het onderwijs voor deze jongeren met een daarbij behorende structurele bekostiging. We zijn daarbij ook afhankelijk van hoe de jeugdhulp en het onderwijs in de toekomst worden georganiseerd. Om de toekomstige inrichting van het residentieel onderwijs verder te verkennen, werken OCW en VWS samen met betrokken partijen uit het onderwijs- en jeugdhulpveld aan oplossingsrichtingen in vier werkgroepen.

Deze richten zich op toekomstscenario's, onderwijs-zorgalternatieven, informatieoverdracht en juridische vraagstukken. De opbrengsten van deze werkgroepen worden betrokken bij de verdere beleidsvorming over de organisatie en bekostiging van het residentieel onderwijs.
De inzichten en opbrengsten uit deze werkgroepen vormen belangrijke bouwstenen voor de verdere uitwerking van de toekomstige bekostigingssystematiek. De opbrengsten van deze werkgroepen worden aan het eind van 2026 opgeleverd, en vormen de bouwstenen voor nadere gesprekken die in Q1 van 2027 met het veld zullen worden gevoerd. Ik betrek daarbij de ervaringen van de onderwijscoalities, bijvoorbeeld via betrokkenheid van ONSwv.

Tot slot
De af- en ombouw van de gesloten jeugdhulp en de onzekerheden daarbij vragen veel van de huidige onderwijsvoorzieningen, de jongeren, de leraren en alle betrokken partijen. Ik heb grote waardering voor uw inspanningen om jongeren met complexe ondersteuningsbehoeften een passend onderwijsaanbod en een zo ononderbroken mogelijk onderwijsloopbaan te blijven bieden, ook wanneer hun woon- of zorgsituatie verandert. Dat is immers van groot belang voor hun vooruitgang en perspectief.

Met vriendelijke groet,

de staatssecretaris van Onderwijs en Emancipatie,

Judith Zs.C.M. Tielen